

FEJÉRMEGYEI NAPLO

városi árak		vidéki:	
Melyben:			
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4-50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
1 évrő	12 K.	1 évrő	18 K.

Megjelent minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

TELEFON 200

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazásában szerinti.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Szaranyay Lajos.

ÚJÉVI LEVÉL.

Tisztelt Szerkesztő ur,
Isten bocsássa meg a bűnöm, a mai napig nem ismertem Desbordés Ernő munkapárti képviselő ur nevét. Ezt a szép, franciásan is, németesen is; sőt — Uram bocsá' — spanyolosan is csengő szép nevet. Gondolom, maradjunk csak a spanyol mellett. A spanyolnak a magyar közbeszédben állandó jelzője szokott lenni. Olyenformán, mint a németnek.

Hogy miért ragaszkodom én — épen a jelzőre gondolva — a képviselő ur spanyolosságához, arra nagy okom van az Ur 1917-ik esztendejének első napja óta.

Azelőtt nem hallottam a képviselő urnak sem a nevét, sem a szavát. Sohasem hallottam. A Lukács sójával kapcsolatban sem hallo tam, a nádorhelyettes választásokor sem hallottam. Sőt az erdélyi betörés idején sem.

A képviselő ur, a spanyolos nevű képviselő ur az idei újév napján szólalt meg először. Szinte a hatyu jut az ember eszébe. Erről ugyanis azt tartja a monda, hogy a halála előtt énekel.

Desbordés Ernő képviselő ur is énekel, megható hatyudalt, ujesztendő napján. És jó, hogy énekel. Ebből az énekből megtudtuk, hogy ki a hazaáruló.

Eddig azt gondoltuk, hogy Efiates volt hazaáruló. Hogy, aki hadititkokat árul el az ellenségnek, az a hazaáruló. Aki felad egy fontos várat, aki átszökik az ellenség táborába, aki ok nélkül leteszi a fegyvert, aki nagy veszedelmek idején a nép lelkét rontja, aki — mondjuk — papiros bakancsot, avas zsírt, homokkal töltött gránátot szállít a hadseregnek, aztán a Lukácsiu, a Goga Oktavián a hazaáruló.

Hála Desbordés képviselő urnak, most már az idei ujesztendő napja óta — teljesen tisztában vagyunk a hazaáruló fogalmával. Tudjuk azt, hogy a fentnevezettek is lehetnek vagy lehetnek hazaárulók, de az igazik még sem ezek. Nem. Az igazi hazaáruló az, aki Tisza Istvánt most cserbenhagyja!

Igy a spanyol nevű képviselő ur.

Szerencse, hogy a történelmi mondas szemmel láthatólag a munkapárti képviselőkhoz van adreszálva. Nekünk, sok millió magyaroknak, nekem, nekéd, neki, Apponynak, Andrásynak, Rakovszkynak, Serényinek nem szól, mert mi nem most, mi már

régén cserbenhagytuk Tiszát. Már akkor, mikor az alko mányt felrugta. Mikor beleült a szoszlopokon nyugvó miniszterelnöki székbe. Mikor a bankokat tejhatalmuakka tette. Mikor Magyarország közlelmzéséről gondoskodott. Mikor Erdélyt megvédelmezte. Mikor nádorhelyettesnek feltolakodott.

Szóval, mi közönséges magyarok nem vagyunk hazaárulók s hála Istennek nem is egykönnyen leszünk. A retentó bün veszélyében a munkapárt fogor. A képviselők. A főispánok. A képviselőházi őrség. A Pavlikók. Ezeknek most nem szabad Tisza Istvánt cserbenhagyniok, mert hazaárulók lesznek. Ugy bizony! Desbordés képviselő ur mondta.

Nem mókázok tovább Tisztelt Szerkesztő Ur. Csak konstátalom, hogy az a beszéd nem volt hatyudalt, hanem szónoklás a hordó (majdnem azt mondtam: a sód) teletjéről. Vagy — vagy — kakaskukorékolás. Méghát merné venni Szerkesztő Ur, hogy nem valami közjegyzőségnek

a spanyolnevű képviselő ur, vagy kapocolt részei felé derengő napja váltotta ki ezt az újévi dikciót? Ennem.

Egyébként adja a magyarok Istene, hogy minél előbb megtudhassuk: kik a legujabb hazaárulók Magyarországon. Meg látja Szerkesztő Ur, hogy sokan lesznek.

Tudja kedves Szerkesztő Ur, én ismerem az emberi nyelvet. Hajlékonyabb testrésznünk nincsen. Minden talphoz idomul. Sokan nyalták ezek közül a hazaárulójelöltek közül a Wekerle talpát A Khuen Héderváry talpát. A Lukács László talpát. A Tisza István talpát. Nyálni fogják ezek a Berzeviczy talpát is, meg a Zichy János talpát is, sőt még Andrassy talpát is — ha kell.

Az én legőszintébb újévi jókívánságom, hogy mentül előbb megláthassuk, kik az új hazaárulók Magyarországon.

Ujra mondom: meglátja Szerkesztő Ur, hogy sokan lesznek. Tisztelettel

Krix.

A diplomáciai háboru-hirei.

A békeomozgalom.

Entente híradások szerint Wilson újabb jegyzéket küldött a hadviselő feleknek. Az újabb jegyzék magyarázza az elsőt, egyuttal sürgetés a békétárgyalások megkezdésére. Az entente válasza a legkülönbébb hatást váltotta ki. Németországban a sajtó és a közvélemény egyhangu elszántsággal utasítja vissza az angol jegyzék példátlanul arrogáns hangját és még a szocialisták lapja is azt írja, hogy a német népnek meg kell akadályozni a központi hatalmak leveretését és kiéheztetését. Az angol lapok különféleképen kommentálják a jegyzéket és van közöttük olyan, amely az entente választ alkalmas alapnak találja a tárgyalások megkezdésére.

A spanyolnak még nem kell béke.

Nagyon érdekes a spanyol kormány válaszjegyzéke, amelyet Wilsonnak küldött. A spanyol kormány méltányolva Wilson elhatározásának magasatos voltát, mégis kivonja magát a kezdeményezés alól, mert

nem tartja a pillanatot alkalmasnak arra, hogy a háborúnak véget lehessen vetni és az amerikai kormány lépésétől nem vár eredményt.

Az orosz háborus párt győzelme.

Mint érdekes híresztelést említjük, hogy Szasonov állítólag londoni nagykövet lesz. Szasonov a háboru kitörésekor Oroszország külügyminisztere volt, de Lengyelország elvesztése után megbukott. Ha most valóban londoni nagykövetté neveznék ki, akkor ez Lloyd George kívánságára történne és az orosz háboruspárt erősödését jelentené.

Moldva is a mienk lesz.

Míg a háboru és a béke kérdéseiről így fejlődik a nemzetközi vita, addig hadaink a legszebb előrehaladásokat tessik Romániában. Galac polgári kiürítése már teljesen befejeződött és a hatóságokkal együtt a lakosság is riadtan menekült a városból, ahol az ágyulövedéket már egészen tisztán hallani. A hatóságok elhagyták Brailát és Románia hadvezetősége úgy látszik el van készülve arra, hogy egész Moldva is a győzők kezébe esik.

A disznópörkölés.

Irta: H. J.

Füligsár, 1917. jan. 2.

Évekkel ezelőtt egy illusztris költőirő kérdezte tőlem: „Lobognak e Bicskén az adventi lángok? „Akkor én még tulzó, ideálmizmus-sal nezem a világot s a kérdésben a lelkek adventi felbuzdulása iránt való érdeklődést látam s az szerint válaszoltam. Az illusztris kérdező erre nevetve felvilágosított, hogy az adventi lángok a disznópörkölést jelentik.

Megvallom: én disznót pörkölni még nem láttam, mert mi felénk otthon forrázák a disznót. Talán sohasem ismertem volna meg ama nevezetes pörkölési ceremóniát, ha az idén a sors nem vetett volna falura „hadit” szolgálata. Itt láttam az adventi lángok lobogását.

Annyi tény, hogy sáros — kis fészek ez a falu. Mivel azonban az embernek muszáj szellőztetni a koponyáját, hát a sáron keresztül felkerestem a falu legkevesebb sáros helyét a libalegelőt. Ez lejtős terület, lefolyik róla az eső s apró gyp van rajta, ezért alkalmas sétahely. Ki is neveztem korzóának, bár ez a libalegelő a városi korzótól főleg abban különbözik, hogy ott mindig sétálnak libák, de az itteni libalegelőtől kipusztította a libákat a baromfivész, a birkákat meg elvitte a hadseregszállító, azért ezen a korzón senki sincs, aki birkatekintettel kopatná az aszaltot, mert ez sincs.

Mire a sáron át az ember ideér, észlezi a természet lappangó költészete iránt való lelkesedést, nagyon prózainak tünik a világ, a libalegelőn levő „nagygödör” tavát is úgy látja, hogy abban a holdvilág nem fürdik, hanem csak lábvizet vesz.

Mégis érdemes volt e libalegelőre sétálnom már csak azért is, mert itt ismerkedtem meg az adventi lángokkal. Mondhatom: tanulságos tünemény, bár a lángok disznót nyaldosnak körül. A városi emberek számára leírom az emberekkel játszó földi tüneményt.

Nyájas olvasó! Pardon mivel nyáját bizonyára már elrekválták, célszerűbb a megszólítás: Szíves olvasó! Tetszik tudni, hogy mi a disznópörkölés? Nem. Nő megmondom, sőt tudományosan meghatározom.

A disznópörkölés olyan égési folyamat, melyben a sertést ki-velkőztetik sertés mivoltából. — A sertésruhába öltözött disznót számalang felett forgatják, a láng lepörköli a sertés szerteruháját s pár perc múlva a kialudt számalang helyén felszik a sertés-meztelentül, de gyászos feke-

Egyes száma ára 4 fillér.

teségben. De a feketeség csak a sertésre nézve gyzásos, azonban a forgatókra nézve család öröm. A feketeséget le is vakarják hamarosan a disznó, por illetve zsírhüvelyről. És bár a szalmaláng hamar kialszik, nem úgy a pörkölő gyerekek lelkesedése, mert a disznóölés ünnepe egész nap nem mennek iskolába, sőt másnap azért nem tudják a leckét, mert tegnap disznóölés volt otthon.

A sertésmivőlából kivetközletett és tisztára vakart disznót aztán otthon felboncolják és szét-darabolják. Az érdeklődés ilyenkor remek boncolástani megfigyeléseket végezhet s elmékedhetik a szervek célszerű berendezettségéről. Legfeltűnőbb a a disznóban a kis agy és a nagy gyomor. Mintha azt jelképezné, hogy aki a bendőjének él, annak kevés az esze, de azért ez nem jelenti, hogy a háború tehát ész-növesztő is lehet, mert a hadsereg-szállítók és tőkeések gyomrát engedni megtöltöni. Mert hadsereg-szállító lehet keves eszű, de boldog szerencséjű ember.

De maradjunk a tárgyán. Most szedik ki a disznóból a gyomrot. Még most is tele van kukoricával. Pedig ez a tény ellenkezik a a gyomorok háborus definíciójával.

Szerintem az átlagos emberi gyomrokra vonatkozó hadi meghatározás ez: A gyomor egy olyan üreg, melyet a korgó gyomorral vesz körül.

Vagy pedig: A gyomor egy börről körülvett üreg, melyben naponként pár percig: kilenc-deka lisztből készült nokedi lötyög.

Vagy: a gyomor korgó akkordokat hallató hadi hangszer.

Hogy a gyomor korogni képes, azt főleg a fixizetési kishivatalnokok bizonyítják. A korgást az üres gyomor fatának összehúzódó

mozgása okozza, mikor emésztő-mozgást végez, de üregében csak emésztőtelen levegőt talál.

Bár a gyomorkorgás csunya muzsika, én mégis felhasználásomat oktatási célra, háboruellenes agitációra a világbéke érdekében.

Tetszik tudni azt, hogy nagy művészek remek allegorikus festményeken a háboru borzalmait, ábrázolják a béke propagálása érdekében. Gondoljunk csak Zichy Mihály és Veresscsigin háboru-ellenes képeire. Tetszik tudni azt is, hogy a kiváló emberek hangját ujabban gramofonlemezeken örökítik meg az utókor számára.

Nos, én azt indítványozom, hogy a korgó gyomrok háborus hangját örökítsék meg elrettentés céljából az utódok számára. Kétség-telen, hogy a gyomorkorgás a legkínosabb hang, az is bizonyos, hogy e hangnemből soha sem volt oly sok, mint a mostani világháború alatt. Alkalmas felvételek tartásához könnyen találunk. Tessék csak néhány híres és kishivatalnokot a hónap vége felé a gramofon elé állítani. És ha majd lezajlik a háború s újra teli lesz az emberek gyomra és a börrük nem férő diplomaták, nagytőkeések s egyéb érdekelték ismét majd háborusdin török a fejüket s terveznek egy kis három évig tartó parázsverekedést, hát akkor majd tegyék a gramofonra ezeket a korgó lemezeket. Elrettentőben hatnak ezek majd, mint az agyudörög, meg Veresscsigin koponyapiramist ábrázoló festménye s egyéb elrettentő szemléltetés. Mert a korgó gyomrok gazdái ha megúnják azt a nem kívánt katzenjammert, akkor megtáncoltatják ám majd azokat, akiknek tele van a gyomruk s hasonlít a disznósvárlihoz,

Tetszik tudni, hogy mi az a

svárli? A svárli börről és zsírral töltött gyomor, melyet az urak disznósajtnak neveznek. A svárli tehát akkor keletkezik, ha a disznó gyomrába betömik a börit. Ebben hasonlít, meg különbözik is a svárli a hadsereg-szállító gyomrához. Hasonlít, mert a hadsereg-szállító gyomrába a szegényember bőre kerül, mert neki az a mestersége, hogy szegényember böret nyúzza s mások verejtékes munkájából gazdagodik. Különbözik a svárliól abban, hogy nem a saját böret tömi a gyomrába. Egyébként pedig ő is mindenevő, nem válogatos; untaulich, de itthon „nélkülözhetetlen”. Csak egy nyugtalanítja kissé, az, hogy hadi szolgálatait jutalmul egyszer meadja az ő böret húzza le svárli töltetlélül a korgó gyomru nép.

A gyomromak két bántalma van: az éhség és a gyomorbaj. Mindkettő rengeteg kínt okozott már az emberiségnek. Épen ezért az emberiség kiváló jötevőjeként üdvözölnök azt a tudóst, aki kitalálná, hogy utókövetkezmenyek nélkül miként élhetne az ember gyomor nélkül.

Kár, hogy az orvosok épen megfordítottján török a fejüket. Ott van pl. a világhírű Carrell doktor, kinek a passziója, hogy a macskának kiszedi az egész belső részét s azt Ringer-féle oldattal teli üvegebe helyezi, s örömmel nézi, hogy a macska nélkül is hogyan él az üvegeben a macska szív, gyomor, máj, vese. A belső-részeitől megfosztott macska perzse felfordul, de Carrell professzor ur azt nem sajnálja, csak a gyomra maradjon életben. Még jó, hogy nem embereknek sikerült ez a kísérlet. Mert még csak akkor lenne csunya világ, ha több volna az emésztő embergyomor, mint a dolgozó ember.

Ha Carrell tanár előfizetője volna

e. lapnak, azt tanácsolnám neki, ne dunctos üvegebe éltesse a macskagyomrot, hanem inkább azon törje a fejét, hogy legalább a háboru alatt hogy lehetne baj nélkül kiszedni a közönséges ember gyomrot, melyből aztán Carrell tanár akár dohányzacsokt készíthetne magának, csak a gyomor östulajdonosának a bőre maradjon épségben. Mert a gyomor manapság a legdrágábban kielégíthető szerv, sőt drága pénzen is alig vásárolhatunk elegendő nekivalót.

Nagszerű vívmány volna az is, ha sikerülne pl. hipnózissal vagy szuggeszióval az éhes egyénben azt az érzést kelteni, hogy a gyomra jól lakott, hogy korgások a Bethowen Hold-szonatájának akkordjait zongorázza s élvezi. Közgazdaságilag is mérhetetlenül hasznos volna, ha elegendő volna pl. lenyelni egy kenyérgyegyet s azt szuggeralná önmagának, hogy egész napra jóllakott. Estefele pedig fixírozva néz egy gyertyafótot, s hipnotikus álomban azt véli, hogy vilámpák fényében sütkérezik.

A felbontott disznóból a gyomrral együtt kerül ki az epe. De az eperől most a cenzurás világban nem írhatok, mert ha epebe mártanám a tollamat, akkor nagyon keserű háborus igazságokat tudnék leírni, melyek az én szocialista koponyámban forognak s magamnak is keserűek. Nem szerzem meg a cenzornak azt az örömet, hogy megablakozza ezt az írásmat.

Aki pedig a disznópörkölés körül szerzett tapasztalataim zöld gondolatokk színezettnek látja, az ne tüközze meg, mert hiszen libalegelőn jutottak eszembe. De én hiszem mégis, hogy ezeknek a gondolatoknak csak a külszínük zöld, a belsejök azonban kellemetlen igazság.

TÁRCA.

Koronázzák a királyt. *)

Most, mikor mi az Ur házában Isten imádni összegyűlekeztünk, ünnepet ül az egész ország. Az ország szívében, a fővárosban, a szöke Duna s a vén komor Gellért-hegy sziklái megdobbannak a szokatlan hangok hallatára, amely az elmúlt századok emlékezetét hozza vissza. Lobogó erdő borítja az utcákat, összeszedték az erdők zöld fénylombjait s a disz közé odalítették millió meg millió magyar ember mámoros lelkesedését. A családok kincstárából előkerültek ezen a mai napra a századokon át féltékeny gondallal őrzött kincsek, ragyogó gyémántok, tündöklő smaragdok, rubintok és briliánsok, hogy az arany és ezüst ékessége legyenek. Selyem, bársony suhog a ragyogó, fényes, aranyos, ezüstös hintők népei.

*) IV. Károly Király koronázása alkalmával. A Felsővárosi templomban a 17. honv. gyalogezred katonáinak tartotta Bülkei Ferenc.

Testvérem! - hivalkodás akar ez talán lenni? A lövészárok fekete sarabán, ahol a sárga halál száll idestova, milliók küzdenek s mi ünneplünk? Nem áll ez a kettő szemközt egymással, nem kigunyolása ez a fény az életért küzdő árnyéknak Nem! Édes jó katonák nem!

Koronáznak. És kit koronáznak?

A béke fejedelmét.

Azt a királyt koronázzák magyar királlyá, akinek első szava az volt, hogy mindent el fog követni, hogy a béke áldásos korszaka nemzetünkre szinte előbb elkövetkezzék. Azt a királyt koronázzák, aki az igazság és szeretet szent elveivel foglalja el a királyi trónusát, aki boldog, ha népének javát szolgálhatja, akinek minden katonája a fia, testvére, bajtársa, aki velünk örül, velünk szenved, átérzi minden bünkat, minden bánatunkat, csoda-e tehát, ha a magyar nemzet szívében nem fér el az öröm és lelkesedés, kitör belőle.

Aranyos hintóban, fehér paripaktól vonva, lengő zászlóktól millió ember örömrivalgásától körülzúgva jön a király. Az arca

piros az örömtől, a boldogságtól, a szívében lobogó szeretet tüze-től. A szeme lángol, az az erős fogadalom lángol benne, hogy ennek a nemzetnek szeretetét szeretettel fogja viszonzni. Oda lépnek az ő koronázó templom iveri alá és Magyarország, első papja fejére teszi a koronát, szent István király 916 esztendőszent koronáját, amely annyi nehéz időn vízvivataram keresztül összeforrasztotta a magyar nemzetet a királlyal. Ettől a perctől fogva Magyarországnak apostoli koronás királya.

Katonák! a magyar nemzetnek nincs vérebén, nem kenere a megalázkodás, nincs vérebén a földön csúszás. Mi férfiak vagyunk a hűségben, az egyenes lelkűségben, a becsületes ösztene-ségben. Mi térdet csak az Isten előtt hajtunk, a királynak életünket és vérünket adjuk s mikor a királya gondolunk, úgy gondolunk rá, mint a mi édes hazánk első férfira, a legelső magyar emberre. Megeksüzik szent eskü-véssel az evangéliumra, lelke üdvösségére az Isten és az ország színe előtt, hogy az ország szent

törvényeit megtartja és megtartja, hogy népének igazság szerető-atyja leszen. Mert mi szeretjük a mi magyar hazánkat. Aszívünk-höz legközelebb talán az a kis házikó áll, a falu sorában elhelyezkedő kis nádftódesle házikó, az a virágos kert, az a buzaatermő szántóföld, az a feleség, aki az ura kebelére borul, a kis gyerek, aki az apja térdét átöleli, az a temető, amelyben apaink csonjtá pihen s a melynek akácái majd a mi porló tetemeink föltt is siri nyugalomról susogni fognak. Igen ez a mi szívünkhez közelebb álló szűkebb hazánk, azonban úgy érezzük a falunk határain túl emelkedő kék hegyek, erdők koszoruzta dombok, a virágos mezők, u Duna, Tisza vidéke egész a Kárpátokig, egész Adriáig ez mind mind a mi földünk, ez mind mind a mi hazánk, erre mindre ráborul ma, ezt mind átfogja a magyar király palástja, a magyar királyé. akinek fején ott tündököl ma Szent István királyánk aranydrága kövekkel kirakott arany koronája. ezer esztendő történetünknek, örömlünknek, bánatunknak, vértünknek, szenvedéseinknek ösz-

S Ö V E G J Á R T Ó

vászonáruháza, Barátok épülete.

Olcsó szabott árak.

Nagy választék

fehér és színes barchetok, karton, schiffon és damasztból. Különbféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből, ág- és asztalterítők, szőnyeg- és matracezővetekből.

Az élelmiszerek egyenlőtlen elosztása.

Kürthy báró újabb rendelete.

Kürthy báró az országos közéletvezetés vezetője újabb hosszabb rendeletet küldött a városnak s abban következőket mondja el:

Az élelmiszerek országos összehírása megtörtént és abból azt látja, hogy az országban van elegendő ételme, de aránytalanul van megosztva úgy a kereskedelemben, mint a magánháztartásokban. Ennek eredménye, hogy egyesek bővelkednek, addig másoknak a megélhetésre sem jut elég ételme. Ezt a viszály helyzetet túrni nem szabad, miélt is felhívja a polgármestert, hogy minden rendelkezési eszközzel rajta legyen, hogy az egyenlőtlen elosztás megszűnjék, Akiknek egy évre való több készletük van, azoktól el kell venni és maximális áron a nélkülözőknek kell átadni. A kereskedésekben a jegyrendszert kell életbe léptetni, hogy a cikkekből mindenkinék jusson. Bárminemű ételme érkezik a városba, azt a hatóságának be kell jelenteni.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziaszer dr. Störk-pasztilla. Egy doboz ár 60 fillér. Kapható Szűts Róbert városházi Magyar Korona gyógyszerüzében.

szeifoglalása. Ugy érezzük, hogy a király alakja a millió meg millió magyar imája szányan mindig magasabbra emelkedik. Emelkedig föl, a felhőkön túl, föl a magyarok Istenéig, föl, ahol a magyarok Patronája az égben Magyarországot imádkozik. A mi énekünkkel összeolvad az angyalok-gloriás éneke s hangok zuga, zengedése összefolyik az Isten trónusánál.

Isten áldd meg a királyt. Áldd meg, hogy első szózata, amit a béke megvalósításáért ígért, minél előbb megvalósulhasson, áldd meg, hogy szent esküvét, amelyet a jogért, törvényért, népeinek védelméért a mai napon esküdött, beváltassa, hogy egy boldogabb, szebb, mosolygó jövőt hozhasson erre a sokat szenvedett szegény magyar nemzetre.

Áldd meg Isten a magyart
Jó kedvvel, bőséggel
Nyujts feljéje védő kart
Ha küzd ellenséggel
Balsors akit régen tép
Hozz reá vig esztendő
Még bűnhődte. Uram Isten, I meg-
bűnhődte már e nép a multat s jövődöt.
Amen.

Az ifju népfelkelők újraszorozása.

A helybeli honvédkiegészítő parancsnokság ma megküldötte a város és megye hatóságának az 1892—1898 évfolyambeli népfelkelők bemutató szemléjének sorrendjét. A fehérvári és fejérmegyei népfelkelők szemléje a következő sor- és időrendben lesz:

Január 11-én. Jenő, Nádasdádány, Sárkeszi, Csőr, Aba, Lovasberény, Sárszentmihály, Urhida, Pákoz.

Január 12-én. Moha, Seregélyes, Velence, Sukoró, Iszkaszentgyörgy, Zámoly, Polgárdi, Tác, Pátka.

Január 13-án. Szabadbattyán, Falubattyán, Csösz Inota, Gárdony, Kápolnásnyék, Füle, Nadap, Sárkeresztés, Soponya, Kisláng, Nagyláng.

Január 15, 16 és 17-én. Székesfehérvár város. Itt állítottak elő a vasuti alkalmazottak is.

HIREK.

Katonai kitüntetések.
Haidelker Győző 13. huszárezredbeli hadnagy a katonai érdemkereszt 3. osztályát kapta. Czapp Miklós főhadnagyt pedig ismételten a Szigmonddal díszszal tüntették ki.

Katonai kinevezések. A 17. honvédgyalogezrednél Pénez József, Halbrohr Sándor és Hiller Gyula népfelkelő hadnagyok főhadnagyká, Németh Mihály, Gőndör Ferenc Xavér és Alapi Nándor népfelkelő zászlósok hadnagyká, Dr. Tóth Ernő segédorvoshelyettes főorvossá neveztek ki. — Dr. Krausz Zsigmond helybeli ügyvédet, akimint 17-ik honvédgyalogezredbeli népfelkelő hadapród Podgoricában (Montenegro) népfelkelő zászlóssá neveztek ki.

A főispán újvívi üdvözlése.
Gróf Széchenyi Viktor főispánt az újév alkalmából a szokásos üdvözlésben részesítette a város s arra a következőkben válaszolt:

Az évforduló alkalmából a város tisztikara és közönsége nevében hozzám intézett üdvözlő iratátér feleségem nevében is hálás köszönetet mondok. Bár adná a Mindenható, hogy a most beköszöntő új esztendő meghozza a világnak s első sorban ennek az annyira sajnárgatott Hazának s béke olajágát. Szívem egész melegével kívánom a tisztikarnak és a város minden lakosának, hogy a 17-és esztendő (ha nem is babért és dicsőséget, mit a 17-és honvédek, de békeséget, nyugalmat, hőséget és boldogságot deriessen rájuk.

Szívélyes kézzorítással
Széchenyi Viktor.

— A konstantinápolyi magyar intézet tagja A kultuszminiszter dr. Luttor Ferenc veszprémi hittudományi főiskolai tanárt a konstantinápolyi magyar intézet tagjává nevezte ki. Dr. Luttor kitüntető hivatalát nemsokára elfoglalja. A veszprémi püspök felmentette tanári állásából s rövid idő múlva dr. Luttor Konstantinápolyba utazik archeologiai tanulmányainak értékesítésére.

— **Olvasóinknak.** Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetést megújítani sziveskedjenek, a mult évi hátralékot pedig minél előbb egyenlítsék ki, mert a lap pontos küldését csak is úgy tudjuk biztosítani. A mostani súlyos anyagi viszonyok miatt kényszerülve vagyunk, hogy a pontos előfizetést szorgalmazzuk. Takarétket véve azt az örösi áremelkedéseket, amelyek a rettenetes papírárak miatt a nyor-da-iparban vannak, lapunk négyfilleres ára szinte nevétségesen olcsó. Az ország csaknem összes újságállalatai az újévre újból felemelkedtek a lapok árát, mert tényleg lehetetlenség másként az üzleti számitást megtalálni. Mi —

előre megnyugtatók közönségünk — egyelőre nem is gondolunk a lap árának fel-emelésére. Maradunk a régi előfizetési áránál, ennek pontos megküldését azonban kérjük. Valamint azt is, hogy lapunkat minél szélesebb rétegekben terjeszteni sziveskedjenek. Ezt már azért is megérdemljük, mert a háboru szülte kötelezettségek, nevezetesen hadijóteknységok teljesítését önzetlen, nagy és sok munkával, sok anyagi áldozathozállal megtettük. A jótékonykodási akciókban, a háboru haza oltására egybehoztat áldozatokban a magyar sajtóban első helyen állunk és az egyetlen „Az Est-et kivéve, minden más újságot: nagyon messze tulszarnyalunk. Nem hiszágóbb, vagy más mellékelőkből említjük fel ezt, csupán annak igazolására, hogy vajjon van e jogcímünk arra, hogy olvasóközönségünket fokozottab támogatásra kérjük fel. A hősiessen küzdő katonatestvérünk vitéségi érdmet kap a fronton, az érem után néhány korona haszon is kopogtat havonkint. A mi vitéségi érdmünk lapunkunk szinte paratlanul álló áldozatos olvasóközönsége, no meg nyugodt lelkiismeretünk, hogy megtettük köteletségünket a megpróbáltatás súlyos napjaiban. A vitéségi érem után járó tiszteletdíj pedig az öntudatos lap-pártolás és terjesztés legyen. Est kérjük mi tisztelettel. Semmi másat.

— **Szeretetadomány az orosz foglyoknak.** A székesfehérvári orosz foglyok részére 10 láda szeretetadomány érkezett. A ki-
osztást tegnap délután végezték dr. Csitány Emil aljegyző és Bajó főhadnaggy vezetésével.

— **Vén Zoltán a trónörökös nevelője.** Vén Zoltán tartalékos főhadnaggy nevéf szárnyára kapta a háboru szele, elvitte az ország minden zugába az egyszerű erdélyi falusi tanító nevéf. Vén Zoltán az iskolateremből szőlította a hazát a frontra, és ott olyan vitésül küzdött, hogy a póttartalékos katonából ma már főhadnaggy lett, a mellét pedig teljesen ellepi az a sok érdemjel, a melylyl kitüntették. Vitéségének szép jutalmát nyerte el, mikor a király koronázaskor aransarkantus lovaggá avatta. Legszebb kitüntetés azonban ezután vár Vén Zoltánra. A király hírszerint őt szemelte ki Ottó trónörökös magyar nevelőjéf s Vén Zoltán, a magyar falusi tanító bevonult a magyar király palotájába, hogy magyar szóra és magyar érzésre oktassa a királylfit. Vén Zoltánt Székesfehérvárott jól ismerik. Egy ideig itt tartózkodott, katonai szolgálatiére volt Székesfehérvárott.

— **Koronázási ünnep az iskolában.** Székesfehérvár és Fejérvármege iskolái szerdán tartották meg a koronázási iskolai ünnepséget. Reggel az intézetek ifjusága istentiszteleten vett részt, utána ünnepélyt tartottak s azon az intézetek tantestületének egy-egy tagja a koronázásról beszélt a növendékeknek. Ezenkívül szavallatokból és énekszámokból állottak az egyes ünnepélyek.

— **Koporsóval a halálba.** Regényyszerűen, inkább tragikus módon hagyta itt ezt a nyomorult háborus árnyékvilágot Oláh János kocsis; a sárszentmihályi uradalomban lévén két nap óta ebben a minőségben. Koporsót vitt haza a falujába a városból, Székesfehérvárról s mire hazaérkezett a deszkahálzáat, őt kellett befeliktetni, mert meghalt. Tragikus módon végzett vele a halál. Letaszította a kocsijáról s otmaradt elterítve. Az eset története a következő: Oláh János 53 éves sárszentmihályi kocsis Székesfehérvárra jött, hogy az uradalomban elhunyt Tóth János béresgazda részére megrendelt koporsót kocsijával hazavigye. Hazafelé járt már Oláh a koporsóval s ekkor történt halálos katasztrófája. Hogy, hogyesem, lebukott a kocsirol, valószínűleg álmában és a lovak közé esett. Keresztülgázolt rajta a kocsi, belepréselt a feneketlen sárba s ott megfulladt. Baranyay Julianna sárszentmihályi leányzó találta rá, de már akkor halott volt. Így fejezte be életét szegény Oláh János. Nyolc gyereke! hagyott hátra kenyér nélkül. Sajnálatra méltók szegények.

— **Megjelent a Doberdó, Szabó István új könyve,** a karszto-
kietlen poklában vergődő magyarokról most jelent meg. A kiállításában is izlées könyvet szerzője jórészt a mi honvédekink, a dicső tizenhétések emlékének szenteli. Négy koronáért minden könyvkereskedésben és pályaudvaron kapható.

BLOUS UJDONSAGOK!

Flanel, Posztó, Selyem, Jpoanals, Crepp de chine és gyász blousokból.

NŐI ÉS LEÁNYKA KÖTÖTT KABATOKBÓL NAGY VÁLASZTÉK.

VERMES áruházában.

— **Leforrázott kisleány.** Tragikus módon szenvedett ki Szűcs Magdolna 2 éves kis leánya. A Vágóhídi dűlőben laknak a szülei. Édesanyja a harctéren van, anyja pedig a minap a városba jött be hadiségélyét felvenni. Az öt gyermek a legnagyobb 10 éves Jancsi felügyelete alatt maradt otthon. A szorgalmas fiúcska kedveskedni ákarta anyjának, mire hazamegy és neki állt elmosni az edényeket. Vizet forralt a takaréktűzhelyen a mosogaláshoz. Egy őrizetlen pillanatban a két éves kis Magdolna lerántotta a forró vizet edényt s összeégette magát. Súlyos égési sebébe néhány nap alatt a Szent György kórházban belehalt.

— **Hadjótékonyság.** Vigyázó imréné a meztelbasoknak 10 koronát adományozott.

— **Lefélítették a filmtolvajokat.** Megirtuk, hogy a vasutállomásról katonák elloptak néhány filmet. A lopott filmet Trisko és Neliciska János 35 ös katonák az Apolló mozgóban próbálták értékesíteni, de veszülkre, mert a rendőrség lefélte őket. Kihallgatásukkor azt állították, hogy a filmet találták, nagy a gyanu azonban, hogy más uton szereztek meg. A filmgyár értesítése szerint a lopott filmek 10.000 korona értéket képviselnek. A katonák a rendőrség átadta a katonai hatóságának.

— **Ötven várat foglaltak el a központi hatalmak.** A központi hatalmak eddig ötven várat foglaltak el. Es pedig Oroszországban tizennyolcat. Ezek Wolhíniában Luck és Dubno, amelyek azonban ismét elvesztek, továbbá Iwangorod, a varsói és Nowo-Georgiewsk—Zegrecs várerőd vidék Varsótól északra, mint e hatalmas erődgyűrű részei, Soroch, Pultusk, Lazon, Lomza, Ostrolenka, Ossowice, Gradno, Ollta és Kowno várakat. Nyugatra Rozantól még Krasnyik megerősített hely emlitendő, amelyért sok küzdelem folyt. Ehhez járul meg Libau. Szerbiában tizenötöt várat foglaltak el. Ezek: Belgrad, Semendria, Pozserovac, Negotin, Zajecsár, Kraszewac, Piro, Béalapalánka, Kragujevac, Nis, Sultan-Tepe, Egri Palánka, Novaváros. Spemico és Novibazár. Belgiumban négy, Franciaországban hét várat foglaltak el. előbbiben Lüttich, Namur s Huy zárerőd, amely az utat Antwerpen szemben elzárta s a negyedik erőd Antwerpen. Franciaországban Lille, Moubenge, Giwel, Longwy, Laon La-Fere és Comp. de Ronom estek el. Romániában és pedig Dobrudzásban elfoglaltak. Tutrakán, Szilisztria, Cernavoda és Constanza várakat, most pedig elesett az ötvenedik vár: Bukarest erődje.

— **A níkkelpénz alkonya.** Az aprópénzhiány állapota azóta lett enyhébb, amióta nyilvánvalóvá lett, hogy a níkkel 20 filléres kivoznak a közjogalomból. A vizsztatott níkkel 20 filléres tömegevel kerültek újból napfényre s azt annak lehet tulajdonítani, hogy a múlt évi december 31-ig voltak érvényesek a níkkel 20 filléres s azontúl április 1 ig csak az Osztrák Magyar-Bank fiókintézetéinél lehet beváltani.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Kommandovits Gyula ügyvéd irodáját Megyeház-utca 23. szám alatt újból megnyitotta.

— **A hatósági lisztjegyek kiosztása** január 1-től bezárólag 28-ig tartó érvénnyel ezuttal az alább megállapított sorrendben történik: Minden városrészes csakis a kijelölt napokon jelentkezéek január 2-án d. e. 8—12-ig Palotaváros, d. u. 2—5-ig Tóváros. Január 3-án d. e. 8—12-ig Felsőváros, d. u. 2—5-ig Belváros január 4-én d. e. 8—12-ig Palotaváros, d. u. 2—5-ig Viziváros: Január 5-én d. e. 8—12-ig Tóváros, d. u. 2—5-ig Felsőváros. Január 6-án d. e. 8—11-ig Belváros. Azontul minden városrészes naponta d. e. 8—12-ig. A kereskedők csak egy hétre való lisztet szolgáltatnak ki egy egy lisztjegy szakasz ellenében. Lisztjegyazonlósnyát magával hozni mindenki tartozik, a mellékül lisztjegyek nem adatnak ki.

— **Lehet táviratozni az oroszországi hadifoglyokhoz.** A romániai háboru megkezdése óta az Oroszországban levő hadifoglyokhoz táviratozni nem lehetett. Mivel az érintkezés eddigi kadályai elhárultak, most ismét megengedték a táviratozást az orosz fogságban levő katonákhoz. Egy szó díja 64 fillér.

— **Bojterján hajszesz korpásodás, hajhullás ellen; üvegeje 1 korona, 30 fillér.** Kapható Szűcs Róbert gyógyszerárban.

— **Nagyszerű újítás leány és gyermekfölvételek a legsikerültebben készülnek VIRAG műtermében Rákóczi utca 5. Szóldi egységes árak Telefon 334.**

SZINHÁZ.

Kedden este a „Kisasszony férje” nek reprise volt telt házzal, Hevessy, Falussy és Majthényi voltak a fő sikerjáték. Az előadás általában jó volt.

Heti műsor:

Szerda: Bolond. Operett.
Csütörtök: Bolond. Operett.
Péntek: Keringő. Vigjáték.
Szombat: d. u. Páholy. este Szulamith.
Vasárnap: d. u. Tatárjárás. este Szulamith.

Az Apolló mozgószínház hírei.

Boston cézárja. Ez a filmdráma, melynek föladjá egy cézári dicsőségére szomjazó milliárdos, a maga megrázóan, érdekesítően viharzik le előttünk a mozi vásznán. Egy amerikai karrier minden nagyszerűsége elevenül meg előttünk és nemcsak figyelmünket köli le imponáló erővel, de egy előttünk ismeretlen világba viszi fantáziánkat. A „Boston cézárját” az Apolló színház mutatja be csütörtökön és pénteken rendes helyárok mellett.

APRÓNÍRDETÉSEK.

Buda ut 38. sz. alatt levő sa rokház szabadkézből eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál.

Tanulót felvesz Kobáry József asztalos, Haker 3. Ponty-épület.

Fél medence iszapolt trágya eladó. Bővebbet Lövöde u. 3. sz. alatt.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrfőkapitányától.

48/1917.

Hatósági hirdetmény.

Tudomásulvétel és mihez tartás végett közzéteszem az országos közlélmzésési hivatal elnökének 7012/1916. IV. sz. rendeletét. Székesfehérvárait 1917 évi január hó 3-án.

Dr. Saára Gyula polgármester.

7012/1916. IV. sz.

Az országos közlélmzésési hivatal elnöke.

Valamennyi törvényhatóság első-tisztviselőjének.

3500/1916. M. E. számú kormányrendelet alapján a magyar kir. miniszteriumnak erre nézve adott külön felhatalmazásához képest a következőket rendeltem:

A 3973/1916. M. E. számú rendelet alapján kibocsátott és folyó évi november 27-én kelt 5000számú rendelettemmel elrendelt újabb rekvirálás alkalmával a hatóságilag igénybe vett buza, rozs, kétszeres, árpa és zab készletkért az eljárás egész tartama alatt (tehát folyó évi december 15-ike után is az eljárás befejeztéig a 3973/1916. M. E. számú rendelet életbelép ténék napján, azaz folyó évi november hó 28-án érvényben levő legmagasabb árak fizetendők.

A hatóságilag igénybe vett tengerikészletkért, amennyiben azok ember élelmzésre alkalmasak, az előbb emlitett eljárás egész tartama alatt a 3172/1916. M. E. számú rendelet 7 §-ban megállapított tétités, azaz a hatóságilag megszabott legmagasabb ár 6 koronával meghaladó tétités fizetendő.

Felhívom címet, hogy ugy a hatóságokat, mint a törvényhatóság lakosságát a legkiterjedtebb módon haladéktalanul értesíteni sziveskedjék.

Budapest 1916. évi december hó 4-én.

Báró Kürthy.

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR HADIÁRVÁHAZ

ügýt segít elő, ha Ottokár-levélezáró helyet használ, amely a kiadóhivatalban kapható.

Ezerholdas BIRTOKOT keresek megvételre.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Uránia színház.

Telefon 233. — Telefon 233.

Sze dan és csütörtökön, január hó 3—4-én:

A dohánygyár szépe.

Dráma 3 felvonásban. Ujszerű táncok sorozata.

Főszereplő Olga Desmond

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Alkalmas könyv ajándék.

a Szociális Missziótársulat kiadásában megjelent:

Prohászka püspök „Elmélkedések az Evangéliumról” című műnek bővített és 10 kivalaku kötetre osztott kiadása.

- 1. Roráte coeli vászonkötésben 2— K.
- 2. Gloria in Exelsis vásonkötésben 2— K
- 3. Jordán partjától Táborhegyig 3— K
- 4. Táborhegytől Bethániáig 2:20 K
- 5. Bethániától a Golgotháig 2— K
- 6. A keresztifa alatt 2— K
- 7. A feltámadott nyomában 2:40 K
- 8. A Szépszeretet Anyja 2— K
- 9. A pünkösdi lélek 1:60 K
- 10. A tulvilág tornácaiban 1:40 K

Januártól kezdődőleg tekintettel a felemelt nyomdaárakra könyveink árát 20 százalékkal felemeljük. Itt jelent meg Foerster tanár alatt tetsorolt 2 világhírű műve: Az élet művészete köve 4:40 K füze 3— K

Élet és jellem köve 4:50 K
Kapható a Szociális Missziótársulat kiadóhivatalában (V. Gizella tér 3.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

— **Olvasnivalót a katonáknak.** A háboru harmadik telén is kéri a kórházi katonák a közönséget, hogy olvsnai valót adjanak nekik. Az elmult két télen ebbeli köte lességének dicséretesen felelt meg a publikum. Reméljük, hogy most is így lesz.

Apolló - színház.

Csütörtökön és pénteken, január hó 4 és 5-én:

Amerikai aranyfilm-sorozat.

Boston cézárja

Egy amerikai karrier története. — Szociális dráma 4 felvonásban.

Hatalmas tömegjelenetek. A sztrájk.

! A bostoni forradalom. ! Pompás pótműsor.

Előadások 6 és fél 9 órakor.

Rendes helyárok